

## ÆLDREPOLITISK UDSPIL, 2001

12-11-2001

**Dansk Folkepartis valgoplæg mandag den 12. november 2001 kl. 15.15**

### **Ansvar og omsorg for Danmarks ældre**

Dansk Folkeparti, Christiansborg, 12. november 2001

-----

#### **Dansk Folkeparti tager ansvaret alvorligt.**

Dansk Folkeparti føler ansvar og omsorg for Danmarks ældre. Vi vil ikke acceptere, at ældre bliver ofre for nedprioritering, kassetænkning og omsorgssvigt.

Ældre er ofte beskedne og autoritetstro mennesker. Det gør det ekstra forkasteligt, når offentlige systemer behandler de ældre som brikker i et spil.

I Dansk Folkeparti harmes vi hver gang, vi møder mangel på omsorg, ineffektivitet og ansvarsforflygtigelse i den måde, ældre opfattes og betjenes på.

Dansk Folkeparti er indigneret over den kassetænkning, der præger både regeringspartierne og mange kommuners holdning til de ældre og svageste grupper. Kassetænkning fører uundgåeligt til menneskelig svigt og ligegyldighed.

Dansk Folkeparti tager ansvaret for de ældre alvorligt og vil forstærke indsatsen for en lovgivning med hovedvægt på ansvar og omsorg for Danmarks ældre.

#### **Regeringen har svigtet i årevis.**

Socialdemokratiet og Radikale har siden 1993 haft alle muligheder for at forbedre den lovgivning, der skal sikre de ældres hverdag. De to partier kunne til enhver tid have skaffet sig tilslutning fra Dansk Folkeparti for at forbedre de ældres vilkår.

Men regeringen har gang på gang svigtet og har ikke interesseret sig for at finde nye løsninger eller været parat til at afse de nødvendige ressourcer.

I de år, Nyrup og Jelved har siddet i regering, er der sket forringelser for de ældre på område efter område.

Regeringen har passivt accepteret, at Københavns kommune nedlagde velfungerende plejehjem ud fra helt forkerte forestillinger om, at antallet af ældre vil falde kraftigt i de kommende år. Plejehjem og plejehjemsafdelinger er nedlagt, mens ventelisterne er vokset. Det er kritisabelt og udtryk for en rystende ligegyldighed over for de ældste og svageste i landets største kommune.

Socialministeren har det øverste ansvar for, at kommuner overholder loven, og at de ældre og svage ikke udsættes for nedprioritering og omsorgssvigt. Det ansvar har ministeren og regeringen ikke levet op til. Den nuværende socialminister Dam Kristensen er en konfliktsky mand, der intet gør, før han bliver tvunget til det.

#### **Dansk Folkeparti er den sociale garant.**

Dansk Folkeparti har, siden partiet blev grundlagt, placeret sig som de ældres mest markante fortalere i Folketinget. Dansk Folkeparti er de svage befolkningsgruppers sociale garant.

Dansk Folkeparti har på det ene område efter det andet dokumenteret, hvordan ældre må nøjes med discountløsninger, nedskæringer og uværdig behandling. Kort sagt: hvordan det står til med ældreomsorgen i Danmark. Dansk Folkeparti har taget mange initiativer på ældreområdet, men støder næsten hver gang på manglende forståelse hos regeringspartierne og folketingsflertallet.

Dansk Folkeparti vil forlange loven ændret, så socialministeren skal sætte kommuner, der ikke lever op til deres sociale ansvar på ældreområdet, under administration, ligesom når kommuner ikke selv kan styre økonomien.

Dansk Folkeparti vil til enhver tid kæmpe for at der føres en ordentlig ældrepolitik. Dansk Folkeparti siger nej til hovedløse privatiseringer, udliciteringer og egenbetaling for ældre. Dansk Folkeparti siger nej til kommunal kassetænkning inden for ældreområdet. Det gælder, uanset hvilken regering, der fremstår efter valget.

#### **Behov for lovreformer efter valget.**

Hvis folketingsvalget styrker Dansk Folkeparti vil vi efter valget forstærke vores arbejde for ændringer og reformer inden for ældrepolitikken.

Nedenfor er sammenfattet de vigtigste lovinitiativer, Dansk Folkeparti vil arbejde for enten alene eller i samarbejde med andre partier.

### **1. Bedre og mere menneskelig hjemmepleje.**

Hjemmehjælpen er under pres og fungerer mange steder i landet ikke tilfredsstillende. Nogle steder er der forekommet decideret ulovlige forhold. Nedsikringer, stressede arbejdsituationer, regeltyranni og stregkodehumanisme har erstattet oplevelsen af omsorg og pleje. Fra egn til egn er der meget store forskelle, der skyldes en forskellig prioritering i de enkelte kommuner.

Kritikken skal ikke rettes mod hjemmehjælperne, men mod det politiske flertal, der alt for ofte nedprioriterer ældreområdet.

Dansk Folkeparti vil gennemføre forbedringer på hjemmehjælpsområdet både kvantitativt og kvalitativt:

Alle ældre skal have et egentligt retskrav på den nødvendige hjemmehjælp.

Hjemmehjælperne skal sikres bedre løn- og arbejdsvilkår, der kan tiltrække flere medarbejdere.

Den manglende tid er et kolossalt problem både for de ældre og for medarbejderne. Det er uværdigt at udmåle hjemmehjælpen i minutter og sekunder. Der skal lægges en ramme, der passer til den ældres behov og som tilrettelægges i samarbejde med den ældre.

Der mangler i stort omfang tid til f. eks. indkøb, tøjvask og rengøring og tid til en kop kaffe, hvor den ældre og hjemmehjælperen kan tale sammen. Dansk Folkeparti vil afsætte de nødvendige bevillinger.

Enhver tanke om at de ældre selv skal betale for hjemmehjælpen, for eksempel for personlig pleje, rengøring, tøjvask eller indkøb, afvises kategorisk af Dansk Folkeparti. Brugerbetaling for tilkøbsydelser må alene forekomme, hvis der helt klart er tale om særlige ydelser, der ligger ud over de basale kerneydelser.

Hvis hjemmehjælpen fra kommunen svigter eller udebliver i væsentligt omfang, skal den ældre kunne forlange at modtage hjælpen fra et privat firma i stedet.

Det skal være den samme hjemmehjælper, der aflægger besøg hver gang, bortset fra under ferie og sygdom.

Alle hjemmehjælpere skal have ren straffeattest og skal kunne tale og forstå dansk.

Klagerådene skal styrkes i forhold til kommunerne. Klagerådene skal have mere kontakt med brugerne og hjemmehjælpen og skal kunne indkalde hjemmehjælpere til samtale for at løse opståede problemer.

### **2. Frit plejehjemsvalg.**

Ældre, der skal på plejehjem er i realiteten henvist til den kommune, de selv bor i eller har nærmeste pårørende i.

Dansk Folkeparti ønsker en lovgivning, der sikrer den ældre et helt frit plejehjemsvalg, så den ældre frit kan vælge, hvor i landet han eller hun vil bo, - for eksempel på sin fødeegn eller det sted i landet, hvor de aktive år har været tilbragt, eller hvor et familiemedlem eller ven er bosat.

Ældre pensionistægtepar bør have retskrav på at kunne blive sammen, når den ene af dem skal på plejehjem.

Disse forbedringer forudsætter naturligvis, at der er det fornødne antal plejehjem og ældreboliger til stede.

### **3. Flere ældreboliger, - også til de svageste ældre.**

Regeringen har haft masser af tid siden 1993, men har ikke sikret tilstrækkeligt byggeri af ældreboliger og plejehjem. Ventelisterne i kommunerne vil vokse stærkt i de kommende år. Alene i København er flere hundrede ældre visiteret til plejehjemsplads eller venter på hospitalerne. Alligevel er antallet af plejehjemspladser faldet markant i årene under Nyrup og Jelved. Først her i selve valgkampen kommer regeringen pludselig med forslag om at bygge 5.000 nye plejeboliger.

Dansk Folkeparti vil – både i Folketinget og i kommunerne – arbejde for opførelse af tilstrækkelige og velfungerende ældreboliger. Dansk Folkeparti vil opprioritere byggeriet af ældreboliger i forhold til andre former for offentligt støttet alment byggeri, og afsætte de nødvendige midler til dette formål.

Både plejeboliger og andre former for ældreboliger skal opføres i tilstrækkeligt antal og kvalitet. Stive regler må ikke hindre, at der kan etableres nye former for boligsamvirker for ældre.

Dansk Folkeparti vil gennem lovinitiativer sikre, at der indrettes flere trygge boliger til demente og andre grupper med særlig stort plejebæhov.

~~Dansk Folkeparti vil i Københavns kommune og andre steder i landet genåbne nedlagte plejehjem og plejehjemspladser.~~

Dansk Folkeparti vil støtte, at upolitiske organisationer og selvejende institutioner får finansieringsstøtte til at opføre plejeboliger og andre ældreboliger. Det skal sikres, at eksisterende ældrebyggeri kan finansiere renovering og udbygning i de kommende år.

#### **4. Styrkelse af sygehusene.**

Flere års besparelser har ført til en markant nedtur for det danske sundhedsvæsen. Det politiske flertal har ikke turdet tage ansvar, men har kvalt ethvert tilløb til kritik både fra lægelig og politisk side. Hele tiden er der gennemført strukturændringer, nedlæggelse af mindre sygehuse, centerdannelser, specialesammenlægninger, dårligere betjening af patienterne og mange andre forringelser. Vanskelige forhold har udviklet sig for personalet med alt for mange stressede arbejdssituationer i medicinske afdelinger, der er spændt til bristepunktet.

Virkningen har været, at Danmarks sundhedsvæsen og middellevetiden her i landet i de sidste 30 år er blevet overhalet af mange europæiske lande og et stort antal lande uden for Europa.

Dansk Folkeparti er parat til at sikre nødvendige bevillinger til en storstilet udbygning af det danske sundhedsvæsen. Indsatsen spænder meget vidt og vil strække sig over mange år. Dansk Folkeparti vil lytte til de eksperter inden for sundhedsområdet, der i årevis har advaret mod nedturen uden at blive hørt af regeringen.

Dansk Folkeparti vil arbejde for styrkelse af sundhedsuddannelserne og forbedring af løn- og ansættelsesvilkårene inden for sundhedsfag og ældrepleje og en række andre initiativer, der skal gøre det attraktivt at arbejde inden for denne sektor.

Dansk Folkeparti vil sætte stop for de fortsatte budgetbesparelser på sygehusområdet, og er parat til at arbejde for milliardinvesteringer i de kommende år.

Dansk Folkeparti vil kvalitetssikre sygehusene, så behandlingskvaliteten evalueres og oplyses. Herved skabes et tryggere grundlag for valg af sygehus.

Dansk Folkeparti vil give patienterne garanti for rettidig behandling. Hvis det offentlige sundhedsvæsen ikke kan yde rettidig behandling af en alvorlig lidelse, skal patienten have krav på at det offentlige betaler et beløb svarende til behandlingsudgiften til et privat hospital i Danmark eller i udlandet.

Foruden penge mangler sundhedsvæsenet også en opblødning af de stive faggrænser.

#### **5. Markante forbedringer af de små sygehuse.**

Der er i flere år sket en urimelig nedlæggelse af mindre og små sygehuse og centralisering på større sygehusenheder med dårligere servicering og mindre tryghed til følge.

Det har medvirket til store afstande mellem hjem og sygehus, besværligere kommunikation, nogle steder uværdige sengepladsforhold og overbelagte stuer, nedlæggelse af skadestuer, lukning af lokale sygehuskøkkener og andre forringelser, der ikke mindst har ramt de ældre.

Lukningen af Københavns Kommunehospital umiddelbart efter valget i 1998 på trods af 115.000 københavnernes protester er et grelt eksempel på bevidst svækkelse af sundhedsvæsenet. Regeringen kunne have forhindret lukningen gennem sin afgørende indflydelse i HS.

Dansk Folkeparti vil gøre en særlig indsats for at forbedre de mindre og små sygehuse, der spiller en stor rolle i lokalsamfundene og ofte tilbyder mere tryghed, bedre personkontakt mellem patienter og medarbejdere og bedre overblik over behandlingen. Det er vigtigt især for ældre patienter ikke at skulle behandles langt fra hjemmet.

De mindre sygehuse skal i fremtiden varetage almindelig medicinsk behandling og andre døgnfunktioner, herunder skadestueopgaver, i nærområdet.

Derudover vil Dansk Folkeparti arbejde for bevillinger til modernisering og specialisering, der kan sikre de mindre sygehuses fremtid for lokalområdet. Med kompetence inden for mindre specialer kan små sygehuse virke som et attraktivt alternativ til de store sygehusenheder, både for patienter og personale.

#### **6. Retskrav på de personlige tillæg.**

Beskæringen af personlige tillæg har ramt hårdt hos de svagest stillede pensionister.

Det virker kynisk, når pensionister med en presset økonomi får afslag på ansøgninger om tilskud til nødvendige og rimelige udgifter til tandproteser, briller, fodpleje og diætkost. Det virker også urimeligt, at reglerne administreres forskelligt i kommunerne.

Dansk Folkeparti vil gøre op med den opfattelse, at man ikke har behov for tillægsydelse, fordi man når pensionsalderen. Ved vedtagelsen af helbredstillægget gjorde Dansk Folkeparti opmærksom på, at det ikke måtte gå ud over de personlige tillæg.

Dansk Folkeparti vil give pensionisterne retskrav på, at tilskud til tandproteser, briller, fodpleje og diætkost udvides og dækkes af helbredstillægget. Der skal være ensartede og objektive regler i alle kommuner. Dansk Folkeparti vil sikre varmetillæg til pensionister, der har behov for det. Reglerne om personlige tillæg skal være objektive, så tilskuddene forvaltes ens i hele landet.

Endvidere vil Dansk Folkeparti forbedre pensionisternes mulighed for gratis brug af den kollektive trafik.

## **7. Krav på ledsageordning for handicappede folkepensionister.**

Fysisk eller psykisk handicappede i alderen mellem 18 år og folkepensionsalderen kan få tildelt 15 timers ledsagelse hver måned, så de kan få hjælp til at komme uden for hjemmet og opretholde kontakt med omverdenen. For mange, der har en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, er ledsageordningen meget værdifuld, fordi den kan benyttes efter eget valg, f. eks. til besøg hos venner, indkøbsture eller andet.

Det kommer som et chok for mange, at den tildelte ledsageordning fratages dem, den dag de når folkepensionsalderen. Dansk Folkeparti har i Folketinget stillet forslag om at ophæve den urimelige aldersdiskrimination, men regeringspartierne og Venstre og konservative nedstemte Dansk Folkepartis forslag.

Dansk Folkeparti vil efter valget forny kravet om, at bevare ledsageordningen som en helt selvfølgelig hjælp til de handicappede, - også når de når frem til pensionsalderen. Dansk Folkeparti vil arbejde for at udvide ordningen, så mennesker, der bliver handicappede efter pensionsalderen, ligeledes kan få tildelt ledsagehjælp.

## **8. Sikring af rettigheder for demente og deres pårørende.**

Det har længe været frygtet, og er nu i en rapport fra Ribe Amt dokumenteret, at der forekommer en del eksempler på, at demente fjernes fra deres hjem og anbringes på plejehjem uden at have givet samtykke.

I forvejen er de demente en meget svag gruppe, og det kan frygtes, at der foregår lovbrud også andre steder i landet. Det er kritisabelt, at sådanne forhold forekommer og det er angribeligt, hvis socialministeriet enten har været uvidende om disse forhold eller har undladt at gribe ind.

Dansk Folkeparti vil sikre de dementes rettigheder. Anbringelse på plejehjem må ikke ske mod den dementes ønske.

Dansk Folkeparti vil forbedre det offentlige praktiske og økonomiske hjælp til de demente og deres pårørende. De pårørende skal sikres en meget omfattende aflastning.

## **9. Stop for udhuling af folkepensionen.**

Regeringen har i hele sin regeringstid udhulet pensionsydelse med den såkaldte satspulje, hvor 0,3 % af pensionsmidlerne overføres til andre sociale formål. Denne opfindelse i Finansministeriet har efterhånden forringet folkepensionen med et par tusinde kroner i forhold til, hvad der ellers ville være blevet udbetalt til den enkelte hvert år.

Men også på andre punkter er pensionerne forringet, bl. a. ved lavere boligydelse, lavere medicintilskud og højere grønne afgifter.

Dansk Folkeparti vil fjerne disse urimeligheder i lovgivningen. De sociale udgifter skal finansieres over finansloven, - ikke af pensionisterne. Dansk Folkeparti vil ophæve ordningen og vil stille forslag om at forhøje folkepensionen med det beløb, regeringen har reduceret den med.

Dansk Folkeparti vil forbedre folkepensionen for de pensionister, der kun har folkepensionen at leve af. Dansk Folkeparti vil arbejde for en ensartet og generelt forbedret folkepension.

Dansk Folkeparti vil kræve af en ny regering, at afkastet fra Den Sociale Pensionsfond bliver anvendt i overensstemmelse med det oprindelige formål.

## **10. Influenzavaccination skal være gratis for alle ældre.**

Dansk Folkeparti har i Folketinget stillet forslag om at redde menneskeliv ved at gøre influenzavaccinationer gratis for alle over 65 år. Regeringen og et flertal i Folketinget afviste Dansk Folkepartis forslag. Det efterlader et stort sundhedsproblem, fordi influenza for så mange ældre fører til komplikationer, undertiden alvorlige.

Dansk Folkeparti vil igen fremsætte forslag i Folketinget, indtil der dannes et politisk flertal, der vil sikre gratis influenzavaccinationer til alle på 65 år og derover.

Også på andre områder er der behov for en væsentlig mere målrettet forebyggende indsats. Det gælder for eksempel ældreidræt, genoptræning, rehabilitering, medicinsanering m. v. Dansk Folkeparti vil arbejde for, at kommunerne i langt større omfang tilbyder forebyggende hjemmebesøg hos de ældre, hvor en sygeplejerske sammen med den ældre kan tilrettelægge og hjælpe med en forebyggende indsats. Det vil både være en medmenneskelig og en økonomisk fornuftig politik.

## **11. Klare rettigheder for de ældre, når myndighederne svigter.**

Når myndighederne svigter, løber de ældre og deres pårørende alt for ofte panden mod en mur. Kommunen er ikke altid til at råbe op og socialministeriet har normalt ikke kompetence eller ressourcer til at gå ind i lokale klagesager. I realiteten har klagesystemet spillet fallit og må revideres.

Dansk Folkeparti vil have klare regler, der giver de ældre et egentligt retskrav på deres rettigheder. Myndighederne skal være forpligtet til at gribe ind, når den ældres rettigheder krænkes. Det bør være lettere at holde kommunerne op på deres

ansvar. Ved grelle omsorgssvigt skal socialministeriet kunne gribe ind. Om nødvendigt skal en kommunes socialforvaltning kunne sættes under administration.

Ældreråd og klageråd må tillægges mere kompetence og styrke til at hjælpe de ældre, når de udsættes for ligegyldighed eller regeltyranni fra myndighedernes side. Klageproceduren skal tilrettelægges så der til hver kommune bliver knyttet en uvildig hjælp, der for kommunens regning kan hjælpe de ældre og pårørende med at formulere og aflevere berettigede klager.

Når Ældre Sagen eller andre repræsentanter er nødt til at føre retssag for de ældre mod det offentlige, skal det offentlige betale sagsomkostningerne i alle tilfælde, hvor der er et berettiget grundlag for at anlægge sagen.

## **12. Mere opmærksomhed om uddannelserne.**

De ansatte inden for sundhedsområdet og ældreplejen udfører et kolossalt arbejde under vanskelige forhold. Men det er et presset område, som i de senere år er blevet udsat for den ene nedskæringsbølge efter den anden.

Dansk Folkeparti vil styrke respekten for arbejdet inden for sundhedssektoren og ældreomsorgen. Dansk Folkeparti vil forbedre lønforholdene for sygeplejersker og andre medarbejdere. Det er nødvendigt både for at sikre tilgangen til uddannelserne og også for at modvirke, at mange dygtige medarbejdere forlader Danmark til fordel for bedre lønnede jobs i andre fagområder eller i udlandet.

## **13. Afskaffelse af regeringens asociale dødepakke.**

Regeringen gennemførte sin asociale dødepakke sammen med Venstre og konservative, hvor man tog de 3 måneders efterlevelsespensionen fra enker og enkemænd, og – helt uanstændigt – krævede tilbagebetaling fra den efterladte.

Dansk Folkeparti kræver solidaritet og hjælp til pensionister, der bliver alene. Dansk Folkeparti vil ophæve kravet om tilbagebetaling og vil genindføre 3 måneders efterlevelsespension til den efterladte ægtefælle. Dansk Folkeparti vil også genindføre det dobbelte personfradrag for den efterlevende ægtefælle.

## **14. Hospicer i alle amter.**

Dansk Folkeparti har i flere år peget på, at der i det offentlige system mangler forståelse og omsorg for uhelbredeligt syge og døende. Erfaringerne fra flere lande er gode, men i Danmark er der kun tre hospicer med begrænset kapacitet til rådighed. Det er uværdigt, at henvise døende til ventelister for at komme i betragtning til en hospiceplads.

Dansk Folkeparti deltog i Folketinget i forslag til vedtagelse og vil også efter valget være parat til at sikre tilstrækkelige bevillinger til hospicer flere steder i landet og – som et minimum – i hvert amt.

Når det står klart, at døden er nært forestående, bør de pårørende med praktisk hjælp og støtte fra sygehusvæsenet inden for få dage kunne finde en hospiceplads til den døende i rimelig afstand fra hjemmet og familien.

## **Ansvar og omsorg for Danmarks ældre.**

Efter folketingsvalget er det nødvendigt at samle et politisk flertal, der kan gennemføre markante forbedringer på ældreområdet.

Efter mange års forringelser på ældreområdet er en helt ny og mere ansvarsbevidst holdning nødvendig. Kassetækningen må standses.

Ansvar og omsorg for Danmarks ældre er et af Dansk Folkeparti s hovedkrav til en ny regering.